

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Dr. Páva Hanna

A minősítő beosztása: főigazgató-helyettes

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2017. szeptember 13.

I. sz.

ÁEEK

TÁJÉKOZTATÓ **az értékelő tanár részére**

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a vizsgázó aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:
 - Megfelelt: 71 - 100 pont
 - Nem felelt meg: 0 - 70 pont

Maximálisan adható
pontszám:

1. **Sorolja fel az emberi szervezetben található szöveteket!** **4 pont**

- *hámszövet*
- *idegszövet*
- *izomszövet*
- *kötő- és támasztószövet*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2. **Csoportosítsa a gyulladás tüneteit a meghatározott szempontok szerint! Írja a megadott csoportokhoz a helyes válasz sorszámát!** **5 pont**

1. láz
2. duzzanat
3. pirosság
4. fehérvérsejt-szaporulat
5. melegség

gyulladás helyi tünetei: ... *2., 3., 5.*...

gyulladás általános tünetei: ... *1., 4.*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3.* **Ismertesse az angolkór betegségét a megadott szempontok alapján!** **4 pont**

Oka:

A D-vitamin hiánya.

Tünetei: Írjon kettőt!

- *a csontok lágyak, görbültek*
- *gerincferdülés*
- *petyhüdt izomzat*

A betegség megelőzése: Írjon egyet!

- *D₃-vitamin adása*
- *helyes táplálás*
- *szűrt fényben történő napoztatás*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. **Nevezze meg a csontok folytonos összeköttetések fajtáit!** **3 pont**

- *kötőszövetes*
- *porcos*
- *csontos*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5. **Húzza alá az agykoponya csontjai közül a koronavarrat alkotásában résztvevő csontokat!** **2 pont**

- homlokcsont
- falcsont
- halántékcson
- nyakszirtecsont

(Csak a 2 helyes válasz együttes aláhúzása esetén adható pont! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

- 6.* **Soroljon fel a magas vérnyomás (hypertonia) lehetséges szövődményei közül négyet!** **4 pont**

- *szívelégtelenség*
- *coronaria keringési zavarok*
- *agyi trombózis*
- *arterioszklerózis*
- *agyvérzés*
- *vesekárosodás*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7. **Csoportosítsa a betegségek jellemzőit, tüneteit a megfelelő kórképhez!** **5 pont**
Írja a megadott csoportokhoz a helyes válasz sorszámát!

1. nagyvérköri pangás
2. kisvérköri pangás
3. boka-, lábszár ödéma, hasvízkór
4. tüdőödéma
5. vizelet mennyisége csökken

balszívfél-elégtelenség: ...*2., 4.,...*

jobbszívfél-elégtelenség: ...*1., 3., 5....*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8. Húzza alá a meghatározáshoz tartozó helyes választ! 4 pont

A légutak középső, és alsó részébe került idegen anyag és az ott keletkezett váladék eltávolítására szolgáló reflex:

- tüsszentés
- köhögés

A légzőközpont helye:

- nyúltvelő
- kisagy

A szimpatikus idegrendszer hatására a légzésszám:

- csökken
- emelkedik

A paraszimpatikus idegrendszeri hatásra a bronchusok:

- szűkülnek
- tágulnak

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

9.* Ismertesse a tüdőasztmát (asthma bronchiale) a megadott szempontok alapján! 6 pont

Lényege:

A hörgők falában lévő simaizomzat rohamokban fellépő görcse, amit a kishörgők nyálkahártyájának duzzanata kísér.

Rohamot kiváltó allergének lehetnek: Írjon négyet!

- *virágpór*
- *állat szőr*
- *toll*
- *kémiai anyag*
- *étel*

(A betegség lényegére 2 pont, az allergénekre 1-1 pont adható!)

10. Sorolja fel az utóagy részeit magyarul! 3 pont

- *nyúltvelő*
- *híd*
- *kisagy*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11. **Párosítsa a gerincvelő kötegeit a hozzájuk tartozó neuronokkal! Írja a sorszámok mellé a helyes válasz betűjelét!** **3 pont**

1. hátsó köteg	A. vegetatív neuronok
2. oldalköteg	B. mozgató neuronok
3. elülső-oldalsó köteg	C. érző neuronok

1.-...**C**..., 2.-...**A**..., 3.-...**B**...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 12.* **Jellemezze röviden a neuroglia szövetet az alábbi szempontok szerint!** **3 pont**

Fogalma:

Az idegszövet sejtközötti állománya, az idegrendszer támasztószöve.

Feladata: Írjon egyet!

- *mechanikus támasztó, térkitöltő, elhatároló funkció*
- *gátat képez a véráram és az idegszövet határán (vér-agy gát)*

Jellemzője: Írjon egyet!

- *az agyszövet nagyfokú védelmét biztosítja a vérben keringő esetleges káros anyagokkal szemben*
- *a vérből bizonyos létfontosságú anyagokat - oxigént, vizet, cukrot – enged át*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 13.* **Soroljon fel a belső elválasztású (endokrin) mirigyek közül hatot!** **6 pont**

- *agyalapi mirigy*
- *pajzsmirigy*
- *mellékpajzsmirigy*
- *mellékvese*
- *here*
- *petefészkek*
- *csecsemőmirigy*
- *tobozmirigy*
- *hasnyálmirigy Langerhans-szigetei*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14.* **Határozza meg az alábbi fogalmak lényegét!**

3 pont

nefron: ...*a vese működési egysége*...

elsődleges vizelet: ...*a vérplazma fehérjementes szűrlete*...

homeosztázis: ...*a szervezet belső egyensúlya*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15. **Csoportosítsa a megadott betegségekhez tüneteiket!
Írja a helyes válasz sorszámát a megfelelő helyre!**

6 pont

1. deréktáji éles fájdalom

2. ödéma (szemhéjon, arcon, kézen)

3. magas vérnyomás

4. gyakori, fájdalmas vizelet

5. fájdalom, mely a comb belső oldalára, illetve a herékbe, vagy a nagyajkakba sugárzik

6. a vizeletben fehérje jelenhet meg

vesekövesség: ...*1., 4., 5.*...

glomerulonephritis acuta: ...*2., 3., 6.*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16. **Válaszoljon röviden a női nemi működésre
vonatkozó kérdésekre!**

4 pont

Mi a szerepe a sárgatesthormonnak?

...*a méhnyálkahártya előkészítése a megtermékenyített petesejt befogadására*...

Hol található a sárgatest?

...*a petefészek kéregállományában*...

Mi a széles méhszalag feladata?

...*a méhet és a petefészeket rögzíti*...

Mely hormon felelős a női nemi jelleg kialakulásáért?

...*az ösztrogén*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17.* Ismertesse a hererák betegségét az alábbi szempontok szerint! **4 pont**

A betegség lényege:

Rosszindulatú daganatos elváltozás a herében, amely a nyirokerek és a keringés útján terjed.

A betegség tünete: Írjon egyet!

- *a here tapintatának megváltozása*
- *csomók megjelenése a here felszínén*

A betegség gyógyításának lehetőségei: Írjon kettőt!

- *a here műtéti eltávolítása*
- *kemoterápia*
- *radikális nyirokhálózat-eltávolítás*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18.* Soroljon fel a mechanikus ileus (béllezáródás) kiváltó okai közül ötöt! **5 pont**

- *gyulladás*
- *összenövés*
- *daganat*
- *idegentest*
- *kizáródott sérv*
- *bélcsavarodás*
- *bélbetüremkedés*
- *epekő*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19.* Ismertesse a keszonbetegség okát, tüneteit! **4 pont**

Oka: *...a vérpályában nitrogén szabadul fel, amely buborék formájában elzárja a belső fül és más fontos szervek végartériáit...*

Tünetei: Írjon kettőt!

- *halláscsökkenés*
- *heves, forgó jellegű szédülés*
- *hányinger*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20.* Ismertesse a felsorolt hormonok hatását!
Töltse ki a táblázatot!

5 pont

A hormon neve		A hormon hatása Írjon egyet-egyet!
STH		- a test növekedésének szabályozása - fokozza a fehérjeszintézist
ADH		- szabályozza a vízvisszaszívást a vese tubulusaiban - érösszehúzó - emeli a vérnyomást
FSH	nő	- megindítja a tüszőérést - a petefészerekre hat
	férfi	- fokozza a spermatogenezist - a herékben megindítja az ondósejtek képződését
tiroxin		- fokozza az anyagcserét - szabályozza a szöveti oxidációt

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

21. Nevezze meg az alábbi érzékszervek receptorait!

5 pont

hallószerv receptora: ...*Corti-szerv*...

egyensúlyozó szerv receptorai: ...*szőrsejtek a hártýás labirintusban*...

látószerv receptorai: ...*csapok, pálcikák*...

szaglószerv receptorai: ...*szaglóhám-sejtek*...

ízlelőszerv receptorai: ...*ízlelőbimbók*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

22.* Soroljon fel a csonttörés lehetséges tünetei közül ötöt!

5 pont

- *fájdalom*
- *duzzanat*
- *alakváltozás*
- *vérömleny (haematoma)*
- *funkciókiesés (functio laesa)*
- *rendellenes mozgathatóság*
- *csontvég ropogása (crepitatio)*
- *látható tört csontvégek*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**23.* Ismertesse keringésmegállás lehetséges okait!
Írjon négyet!**

4 pont

- *szívmegállás*
- *kamraremegés*
- *nagyfokú, gyors vérvesztés*
- *súlyos, traumás agysérülés*
- *anafilaxia*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

24. Sorolja fel a vékonybél szakaszait magyarul!

3 pont

- *patkóbél*
- *éhbél*
- *csípőbél*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)